

Stórhendingar

Men Zacharias er millum teirra, ið sær nakrar stórhendingar á mentanarøkkinum. Hann nevnið t.d. sjónleikabólkin Grímu, ið ikki fekk góða móttöku frá øllum politikarum.

- Ein kann kanska spyrja, um tað er batnað. Gríma fær nakað nú, men roknar ein peningavirði, so er tað kanska minni, enn tá.

- Tað er, sum tað hendir aðrastaðni fyrst. T.d. í Danmark. Har hava eitt nú kommunur tikið seg saman og bótta um sjónleikarhús. Tað er, sum eru vit eftirbátar, men tað kemur so við og við, sigur Zacharias.

Føroysk list er ikki stórt meira enn 100 ár, men Zacharias metir vón vera fyrri framman, nú vit fara inn í nýggja öld, tí so nógv er hent farnu 100 árin.

- Men tað er ringt at rokna út, hvussu málningalist broytist, onkurtíð kemur tað aftur, ið hevur verið. Í sekstiárunum var tað „in“ at gera non-figurativar myndir, sigur Zacharias Heinesen og er ikki heilt ósamdur við, at hetta við bylgjunum, ið venda aftur, minnir ikki sørt um móta.

- Seinni byrjaðu tey ungu at mála naturalistiskar myndir, bara á øðrvísi hátt, so „bygdamálaríð“ kemur óivað aftur, bert øðrvísi, metir Zacharias, sum í myndum sínum kann sigast at vísa ein kærleika fyrri teimum marglitu húsunum, ið sermerkt eitt føroyskt bygðarlag.

Opíð

Zacharias metir, at samfelagið er meira opíð í dag. Spurdur, um betri pláss verður fyrri útbrotarum frammyvir í Føroyum sigur hann, at tað eisini er soleiðis, at londini nærkast hvor øðrum, so fólk ferðast aftur og fram.

- Tað nýtist ikki at vera til Danmarkar. Tað er blivið so, at fólk fara í onnur lond, leiga holi fyrri súmbolska leigu og mála har nakrar mánaðar. Kanska koma eiss-

- Tað byrjaði líkasum við Mikines. Hann kastaði seg veruliga út í tað. Tað er hann, sum hevur gjørt, at alt fór í gongd

ini listafólk hendaveg. Hetta er longu byrjað so smátt við grafiska verkstaðnum í Listaskálanum, minnir Zacharias á og leggur samstundis dent á týðningin av hesum.

Hann metir eisini tað, at vit finga Listaskálan, sum eina stórhendin.

Hann er samdur í, at tað oftast mugu nøkur fólk til, ið taka seg saman, kanska partvís offra seg, aðrenn okkurt kemur í gongd.

Eigur t.d. ein mentamálaráðharri ikki at ganga fremst, istaðin fyrri at koma aftaná og kanska gjalda eina rokning ella við eini gávu?

- Eg haldi, at tað eigur at virka báðar vegir. Vit hava havt mentamálaráðharrar, ið hava gjørt nógv, men so er tað sovnað aftur. Men enn hevur tað nærur bert verið so hjá okkum, at onkur hev-

ur tikið seg saman og so eru politikarar komnir aftan á, metir Zacharias Heinesen.

- Men kanska onkur kemur, ið er frammanfyrri, vónar Zacharias.

William

Zacharias Heinesen kallar pápan fyrri William, tí soleiðis vildi William hava tað. Hann minnst skemtiliga aftur á, at tá onkur av vinnumonnum legði til merkis, at hann nevndi pápan við navni, so fóru hesir heim og nevndu bæði síni foreldur við navni.

Men Zacharias ivast ikki í, at tað hevur havt týðning fyrri hann sum smádrong at vaksa upp í einum heimi, har listafólk kom og undangongumenn sum Karsten Hoydal og Janus Kamban og eisini Mikines.

- Nú eri eg líkasum føddur

ur inn í listina og kom í samband við øll hesi fólkini sum smádrongur. Mikines kom ofta til Føroya at mála og var heima hjá okkum. Soleiðis var við fleiri málrum og yrkjum, minnst Zacharias um barnaárin í banraheiminum, har listuumhvørvið í Havn ofta miðsavnaðist.

- Mikines stríddist við sínum málningum og gjørdi ógileiga finar myndir. William var kanska meira hvundur og legði størstan dent á tað, meðan Mikines var 100% málari, sigur Zacharias og er samdur í, at William var fjøltáttur listamaður við stórum talenti.

Um einar tvær vikur verður pápi Zacharias, William, heiðraður í samband við 100 ára dagin. Hann hevur verið nevndur

kveikjari og Zacharias er samdur og minnr á, at William eisini var við í sjónleiki og skrivaði eisini tónleik.

Hann hevur torað

Men Zacharias svarar jättandi, tá spurt verður, um tað merktist, at fólk ikki rættiliga skiltu William og at pláss kanska ikki altíð var fyrri honum og fólk skiltu hann ikki.

- Hann hevur verið frammanfyrri sína tíð og hann hevur torað so ógileiga væl. Hevur havt mót. Ofta havi eg hildið, at hann hevur verið nakað bersøgin, men hann hevur torað. Serstakliga í skrivningini hevur hann sæð alt klárt og á ein meira sosialan hátt.

Føroysk list hevur notið gott av fólk, ið hava torað og hava offrað seg. Hvussu

sær út, nú vit fara um aldarskiftið?

- Jú, vit eiga tey fólkini enn. Ofta hava slík fólk verið úttanlands, men vit ferðast so nógv í dag, at vit eru ikki so langt frá mest modernaðu listini. Vit eru við í dag, metir Zacharias Heinesen við árs skiftið 1999/2000.

Sjálvur hevur hann eingi serlig nýggjársynski, men hann metir seg enn ikki hava nátt alt og ynskir at gera stítt arbeiði betri og nógv er á skránni.

- Eg vóni at náa meira, aðrenn tað gongur tann vegin, at eg vikni ov nógv, men enn átti meg at verið til eitt sindur afturat, sigur Zacharias Heinesen, sum í ár 2000 m.a. hevur fyrri framman várfamsýning, sýningar í Danmark og sýning í Berlin

Søgubók til heim og skúla

Í mong ár hevur tørvur verið á eini dagførdari føroyasøgu til børnini. Føroya Skúlabókgrunnur gevur nú út aftur bókin Soga okkara 2. Frá trúðótini til okkara dagar. Nýggja útgávan er dagførd og nógv broytt.

Christian Høj skrivaði Soga okkara 2, sum kom út í sjeytiárunum. Hugfangandi frásøgustilurin hjá Christiani er í hesi útgávu varðveittur, men í samsvari við, at vitanin um søgu okkara er økt, eru gjørdar broytingar og rættingar í upprunatekstunum. Eisini varð met, at summi evni skuldu takast við, sum fyrra útgávan ikki viðgjørdi. Nevnst kunnu ítróttarsøgan, folkaatkvøðan í 1946 og arbeiðararórlan. Nýggja tilfarið og dagføringarnar hava Jens Christian Carlsson og Jørgin M. Árnason við Úlvá, lærarar, skrivað. Kapitlið um mentan hevur

Gunnar Hoydal skrivað. Søguførdingar hava fakliga viðgjørt tekstin.

Edward Fuglø hevur við lítførum myndum givið

bókin eitt týðandi sjónarhorn afturat tekstinum. Myndprýðingin er gjørd við tí í huga, at hon stuðlar tekstinum og setur hugflogið í gongd.

Hestprent hevur staðið fyrri umbróting og prentumsiting, og Repro-Z hevur gjørt reproarbeiðið.

Bókin kostar 240 krónur.

Edward Fuglø hevur við lítførum myndum givið bókin eitt týðandi sjónarhorn afturat tekstinum.

132

SOGA OKKARA 2

FØROYA MENTAN

133

Í hesi bók er eitt stórt útsnit av teirri søgu, sum vit hoyra um í dag. Hetta er eitt útsnit av teirri søgu, sum vit hoyra um í dag. Hetta er eitt útsnit av teirri søgu, sum vit hoyra um í dag.

Í hesi bók er eitt stórt útsnit av teirri søgu, sum vit hoyra um í dag. Hetta er eitt útsnit av teirri søgu, sum vit hoyra um í dag. Hetta er eitt útsnit av teirri søgu, sum vit hoyra um í dag.

Í hesi bók er eitt stórt útsnit av teirri søgu, sum vit hoyra um í dag. Hetta er eitt útsnit av teirri søgu, sum vit hoyra um í dag. Hetta er eitt útsnit av teirri søgu, sum vit hoyra um í dag.

